

ת"פ 1899/10/13 - מדינת ישראל נגד סגאר אלהזייל

בתי המשפט

ת"פ 1899-10-13
12 פברואר 2014

בית משפט השלום קריית גת

בפני: כב' השופטת בכירה רובין לביא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

סגאר אלהזייל

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד - אביעד כ"ץ ואילנית נחום

הנאשם - בעצמו ובא כוחו עו"ד - חסונה

ק. מבחן סיתונית מור

[פרוטוקול הושמט]

מזר דין

הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון שכלל תיקון מהותי בכתב האישום, בכך שבתאריך 28.9.13 בשעה 23:00 לערך, הסיע ברכבו הפרטי תושבי רשות ששהו בישראל ללא אישור כניסה ושהייה מוחמד ומג'ד ברבראוי.

במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי יודה, יורשע, ידחה לקבלת תסקיר, הסניגור יבקש משירות מבחן לבחון אפשרות ביטול ההרשעה, בעוד התביעה מגבילה עתירתה למאסר אותו יכול לשאת בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס. כמו כן, סוכם כי הרכב בו בוצעה העבירה יושב לו, לאחר שנטען כי רשום על שם אחיו שנפסל מלנהוג.

יצוין, כי הסדר הטיעון משום מה לא כלל עונש של פסילה בפועל או פסילה מותנית.

נתקבל תסקיר ממנו עולה שהנאשם בן 34, נשוי, אב ל-4 בגילאי שנה עד 8, גר בשבט אלהוזייל בפזורה. מאוקטובר 2013 מתקיים מהבטחת הכנסה. עד אפריל עבד כשנתיים בחקלאות.

עמוד 1

דברים אלה אינם תואמים טענת הסניגור כי רק בשל תיק זה הפסיק לעבוד, שהרי הפסיק לעבוד כבר באפריל.

אין ספק, כי ילדותו עברה במציאות חיים דלה, נעדרת אמצעי קיום בסיסים, הם התגוררו באוהל בתנאים קשיים. הוא עזב בגיל צעיר לימודים בשל המצב הכלכלי הקשה והצורך לצאת לעבוד. כמו כן, התקשה בלימודים.

הוא מודה בביצוע עבירה, טוען שהיה בדרך לביתו בפזורה כדי להביא מזון לאחד האחים שעבד בגן יבנה, בדרך עצר בתחנת דלק ברהט ואז ניגש אליו אדם כלשהו וביקש שיסיעו ואת חבריו לאשקלון כיון שהם עובדי בנין, והמעסיק לא הגיע לאסוף אותם. הוא הסכים טען שחשב שהם תושבי רהט, לדבריו, לא שם שהמבטא שלהם וסגנון הדיבור שונה וכשהגיע לכניסה לאשקלון נעצר לבדיקה שיגרתית על ידיה מ שטרה, להם מסר מסמכים על פי בקשתם וטוען שלא עלה על דעתו שעובר על החוק. רק שהנוסעים נתבקשו להציג תעודת זהות ולא היו להם, הבין שהם שוהים שלא כחוק. הוא עומד על כך שלא גבה מהם כל תשלום עבור הנסיעה, אף שבמהלך הנסיעה אחד הנוסעים אמר שישלם לו ₪ 150 ובפועל לא שילם.

הם התרשמו ממנו כי האופן שבו מתנהל אינו משקף כוונה לבצע עבירה או תכנון מוקדם, כמו כן הוא הביע חרטה, טען שמבין את חומרת המעשה וההשלכות על אזרחי המדינה. הם מעריכים כי מדובר באדם בעל יכולת לתפקד בתחום התעסוקה, אף שמתקשה להתמיד ומעריכים כי האופן בו התנהל משקף שיקול דעת שגוי אך לא כוונה פלילית.

אולם, לא מצאו לנכון להמליץ על ביטול ההרשעה ואף שקלו להמליץ על של"צ אלא שהוא עצמו רצה לסיים ההליך הפלילי ככל שניתן. הם סבורים כי לאור העובדה שאינו עובד אין הצדקה להמליץ על ביטול ההרשעה והמליצו לכן על מאסר קצר אותו ישא בעבודות שירות לצד מאסר מותנה.

הסניגור מבקש להימנע ממאסר לחלוטין.

הוא מודע למתחם עונשי שנקבע על ידי מתב זה בגין עבירה של מסיע שוהים בלתי חוקיים, אך טוען כי ענישה אינדיווידואלית ולכן יש לשקול אפשרות הסתפקות במאסר מותנה בלבד. לדבריו, לאור עברו הנקי, עצם ההרשעה יש בה פגיעה של ממש.

הסניגור מפנה לפסקי דין שקדמו לתיקון 113 לחוק העונשין.

ביולי 2012 נכנס לתקפו תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, בדבר הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה.

העיקרון המנחה הינו עקרון ההלימה, כלומר קיום יחס הולם בין חומרת המעשה, נסיבותיו, ומידת האשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל על הנאשם.

המחוקק קבע כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם העונש ההולם המעשה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה, במדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ואלו שאינן קשורות לביצוע העבירה.

למרות האמור, רשאי ביהמ"ש לחרוג מן העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור, אולם אם מדובר בעבירות בעלות חומרה יתרה, ניתן לעשות כן אך ורק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, שתפורטנה בגזר הדין, ואם יש מקום להחמיר מעבר למתחם הסבירות, יעשה כן על פי חו"ד מקצועית או אם לנאשם עבר פלילי משמעותי.

נקבע כי שיקול של הרתעת הנאשם או הרבים, לא יצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם.

כמו כן, אם הנאשם הורשע בכמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם, ויגזר הדין לכל אירוע, ויקבע מידת חפיפתם או הצטברותם.

תיקון 113 לחוק לטעמי הציב אמות מידה, שאמורות לעמוד כנר למול עיני השופט, בעת גזירת הדין, אשר יש בהן לקבוע סדרי חשיבות ועדיפות, ומשקל ראוי, לצורך גיבוש מגמה עונשית ברורה ושקופה באשר למה שחשוב בעיני המחוקק. מדובר בתיקון חשוב שנועד בין היתר למנוע הפערים הגדולים שהיו קיימים בעבר בין העונשים שהוטלו על ידי בתיהמ"ש השונים, וחוסר הוודאות והיציבות שנבעו מכך. תיקון אשר יש בו להעביר מסר עונשי חד, אחיד וברור מזה שהיה קיים בעבר כשהדגש מושם תחילה על עיקרון ההלימה, עיקרון הדורש מבתיהמ"ש להתייחס תחילה למתחם העונשי ההולם, ורק לאחר מכן ליתר השיקולים, בין אלו התלויים בנסיבות העבירה בין אלו שלא.

נקבע מתחם ענישה על ידי בתי משפט מחוזיים שונים בהתייחס לעבירה של כניסה לישראל שלא כדין שנע בין חודש מאסר ל- 6 חודשי מאסר.

כבר צינתי לא אחת כי לטעמי, מן הראוי להחמיר בעונשו של המסיע, מעסיק ומלין ולהטיל עליהם עונש חמור מזה המוטל על מי שנכנס לתחומי ישראל כדי לשבור שבר ולהאכיל משפחתו. הרי אלמלא ידע הנכנס כי ימצא מי שידאג לו תמורת בצע כסף לא היה נוטל הסיכון כלל. במקרה זה הוצע לו תשלום של 150 ₪. אין ספק, שעצם עיניו מדעת כי מדובר בתושבי הרשות וביצע עבירה כפי הנראה תמורת תשלום קנס, שהרי לא היה נוסע מרהט לאשקלון מתוך טוב ליבו כדי להסיע מספר אנשים לא מוכרים לו.

לגבי הנכנס - באיזון שבין הסיכון שיתפס או אם יתפס עונשו יוחמר, לבין הסיכוי שיצליח לעבוד או למצוא דרך מכניסה אחרת, הוא יעדיף הסיכוי שיאפשר לו להניח פת לחם על שולחן משפחתו. זאת בעוד האחרים כדוגמת הנאשם נבנים ממצוקתם הכלכלית הקשה של תושבי הרשות, הנכנסים לישראל, וזאת כדי להיבנות על גבם, בהסעתם או בהעסקתם. שלא לדבר על התופעות החמורות הנלוות לכך, שרותי הסעה מאורגנים לתושבי הרשות תמורת תשלום גבוה ביחס למקובל, וקבלנים הנותנים שמם למתן אישורי העסקה תמורת תשלום חודשי גבוה, מבלי שיעסיקו אותם בפועל, זיופי אישורים ומכירתם ברשות לכל מרבה במחיר, מתן שוחד, ועוד תופעות חברתיות קשות, מסואבות ומעוררות חלחלה.

בברע"פ 3173/09 מחמד פראגין נגד מדינת ישראל, (להלן: "הלכת פראגין"), בימש"ע ביום 5.5.09 ציין לגבי כניסה לישראל שלא כדין כי:

"...מדובר בסיטואציה שלה דמיון למלין, מסיע ומעסיק השוהים הבלתי חוקיים ולגנבי הרכב וסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, מכות מדינה למינהן. ברי הצורך במאבק בכניסה ובשהייה הבלתי חוקית אך מנגד נהירים המצוקה וחיפוש הפרנסה. איזון הוא שמו של היעד המשפטי. אמות המידה של הלכת אבו סאלם יפה כוחן גם כאן ונוכח קיומו של סיכון בטחוני ואיומו הנמשך של הטרור- שיקול ההרתעה הינו שיקול מהמעלה הראשונה."

ברע"פ 7544/05, מורד שאולוב ואברהם לב נ' מדינת ישראל, (תק-על 2005 (4), 3659) נקבע לגבי עבירת ההסעה והעסקה כי:

"חומרתן המיוחדת של עבירות אלה, עקב הסכנה הנשקפת מהן לשלום הציבור, אינה טעונה הוכחה, וזאת בנסיבות מיוחדות של מדינת ישראל שטרם באה אל מנוחה; זאת אף אם בסולם העונשין אין העבירות הללו במדרג הגבוה. חוששני שהחומרה והסכנה עודן עימנו, והלוואי ואתבדה בהערכה כי עוד ילוונו לאורך זמן. מכאן הצורך בהרתעה, צורך שלא נתמעט למרבה הצער. עם זאת, גם בפס"ד חטיב נקבע, כי יש לבדוק אם היו נסיבות יוצאות מגדר הרגיל, הקשורות בנאשם האינדיבידואלי. ובדיקת נסיבות אישיות היא לחם חוק בביהמ"ש, במסגרת עקרונות של זכויות היפים בכלל ויפים בפרט."

כאמור, ניסיון העבר מעיד כי המסיעים עושים כן למען בצע כסף, תוך שעוצמים עיניהם מן האפשרות שהם מסיעים פצצות מתקתקות. הערך החברתי המוגן אם כן ברור: הצורך להגן על שלומו ובטחונו של הציבור. לא בכדי אף שירות המבחן סבורים כי העונש הראוי במקרה זה הוא מאסר, ולו בעבודות שירות.

כאמור התופעה של הסעת תושבי הרשות הינה תופעה שיש למגרה מן השורש וניתן לעשות כן באכיפה ממשית ובאמירה עונשית חד משמעית.

בשל המתחם העונשי שנקבע כאמור לנכנסים- קבעתי לא אחת כי המתחם העונשי הראוי לגבי המעסיק, מלין ומסיע, הינו מאסר הנע בין 3 ל- 9 חודשים.

אין בכך לומר כי לא ניתן להפחית מתקופת מאסר זו ובתנאי שההפחתה תעלה בקנה אחד עם תיקון 113, דהיינו, לצורכי שיקום ואם שירות המבחן עצמם אינם סבורים שיש לכך הצדקה, ברור על פניו שאין כל הצדקה שמותב זה יעשה כן.

אולם, לאור העובדה שמדובר באדם שהוא בעל משפחה ועברו נקי, אסתפק ברף התחתון של המתחם, כמו כן אתחשב בגובה הקנס, לאור העובדה שבסופו של יום לא שולם לו שכרו, כפי הנראה משום שנתפסו במחסום.

בהתחשב במהות העבירה ונסיבותיה ולאחר שקילת האינטרס הציבורי מול נסיבותיו/ה האישיות של הנאשם/ת ועברו/ה, אני דנה את הנאשם/ת לעונשים הבאים:

1. מאסר לתקופה של 3 חודשים.

3 חודשי המאסר ירוצו בעבודות שירות במרכז קליטה שושנה, וזאת 5 ימים בשבוע, 8.5 שעות יומיות, בעבודות אחזקה וסיוע, מנהלה ושירותים בפיקוח שרון ישראלי.

תחילת ריצוי המאסר מיום 27.4.14 ועליו להתייבב בשעה 08:00 במועד זה בפני מפקח על עבודות השירות לצורך קליטה והצבה במפקדת גוש דרום ב"ש, ליד כלא ב"ש, (אוטובוס אגד מתחנה מרכזית בב"ש קו 46).

על הנאשם/ת לדווח לממונה על עבודות השירות בשב"ס אודות כל שינוי בכתובתו/ה ובפרטיו/ה.

כמו כן, מוסבר לו/ה כי עליו/ה לעמוד בתנאי הפיקוח וביקורות הפתע וכי כל הפרה תביא להפסקה מנהלית של ריצוי העבודות ולריצוי העונש בין כותלי הכלא.

עמוד 4

2. אני מטילה על הנאשמת/ת 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנה/ים והתנאי הוא שלא ת/יעבור העבירה בה הורשע.

3. קנס בסך 1000 ₪, או 20 ימי מאסר תמורתו.

הקנס יקוזז מסכום הפקדון והיתרה תועבר לעו"ד חסונה ולפקודת עו"ד חסונה, וזאת בהסכמת הנאשם.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום י"ב אדר תשע"ד, 12/02/2014 במעמד הנוכחים.

רובין לביא, שופטת בכירה